

Sygnatura akt XII C 2229/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 12 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Flisikowska

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy A. K.

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2016 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa Wytwórnia (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.

przeciwko T. D. (1), M. D.

o zapłatę

1. Utrzymuje nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w dniu 18 maja 2015r. w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygnaturze (...) w części zaskarżonej przez pozwanych zarzutami, poza kwotą 58.272złoty, co do której wyżej wymieniony nakaz zapłaty z dnia 18 maja 2015r. jest prawomocny z dniem 11 czerwca 2015r.

/-/H. F.

Sygn. akt XII C 2229/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 kwietnia 2015r. powódka Wytwórnia (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych T. D. (1) i M. D. kwoty 108.184,01 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty i kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa prawnego według norm prawem przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że strony łączyła umowa z 3 października 2007 roku, na mocy której powódka zobowiązała się do dostarczania pozwany towarów na podstawie składanych przezeń zamówień, zaś pozwani zobowiązali się do zapłaty określonej ceny sprzedaży na podstawie wystawianych faktur VAT, a zabezpieczeniem wykonania przyszłych zobowiązań był wystawiony powódce weksel in blanco, który pozwana M. D. poręczyła. Powódka podała, że w dniu 02 lutego 2015 roku oraz w dniu 16 lutego 2015 roku pozwany zakupił u powódki towar za łączną kwotę 107.727,84 złotych. Pomimo upływu terminu płatności, należności wynikające z powyższych faktur VAT nie zostały przez pozwanych uiszczone nawet w części.

Powódka podkreśliła także, że wskutek bezskutecznego wezwania do uregulowania zadłużenia powódka w dniu 22 kwietnia 2015 roku wypełniła weksel na kwotę 108.184,01 złotych, wskazując termin jego płatności na dzień 29 kwietnia 2015 roku i jednocześnie wezwała pozwanych do wykupu weksla w zakreślonym w wekslu terminie. (k. 1-8)

Sąd Okręgowy w Poznaniu nakazem zapłaty z dnia 18 maja 2015r. wydanym w postępowaniu nakazowym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. (k. 43)

Pozwani T. i M. D. zaskarżyli nakaz zapłaty w części wnosząc w piśmie z 10 czerwca 2015r. zarzuty co do kwoty 49.912,01 złotych wraz z ustawowymi odsetkami wnosząc o uchylenie nakazu zapłaty w tej części i oddalenie powództwa, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanych zwrotu kosztów procesu według norm prawem przepisanych. Wobec

tylko częściowego zaskarżenia nakazu zapłaty przez pozwanych Sąd na wniosek powódki nadał nakazowi zapłaty w niezaskarżonej części klauzulę wykonalności tj. co do kwoty 58.272,00 złotych. (k. 205)

W uzasadnieniu zarzutów pozwani podnieśli zarzut potrącenia kwoty 49 912,01 zł należnej pozwanemu T. D. (2) od powódki z tytułu faktur VAT nr (...) z kwotą należną powódce od pozwanych z tytułu faktury VAT nr (...). Pozwani zaznaczyli, że na dzień 31 marca 2015r. wymagalne należności powódki w stosunku do pozwanego T. D. (1) stanowiła łączna kwota 208 958,67 złotych, z tytułu faktur VAT nr (...). Podkreślono, że T. D. (3) przysługiwały względem powódki wymagalne należności w wysokości 102 199,94 zł [z tytułu faktur VAT nr: (...) oraz (...)]. W konsekwencji w ocenie pozwanych z kwoty objętej żądaniem pozwu w niniejszej sprawie pozostaje do zapłaty kwota 57 815,83 zł z tytułu faktur VAT nr (...) w kwocie 219,43 zł oraz (...) (...) w kwocie 57 596,49 zł powiększonych o skapitalizowane odsetki od tych kwot. (k. 55- 60)

Powódka w piśmie z 8 grudnia 2015r. w nawiązaniu do zarzutów pozwanych z 18 maja 2015r. wniosła o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty także w zaskarżonej przez pozwanych części. Powódka w szczególności zakwestionowała zasadność podnoszonego przez pozwanych zarzutu potrącenia kwoty 49.912,01 złotych. Powódka zaznaczyła, że pozwani nie mają oni podstaw do składania zarzutu potrącenia, albowiem należności pozwanego T. D. (1) z tytułu wskazanych przez niego faktur zostały przez powódkę już wcześniej w całości rozliczone. Powódka zakwestionowała również dokumenty przedstawione przez pozwanych, w tym w szczególności potwierdzenie salda z dnia 31 maja 2015 roku oraz kompensatę numer (...) z dnia 31 marca 2015 roku i kompensatę numer (...) z dnia 31 marca 2015 roku wskazując, że dokumenty te nigdy nie były powódce doręczone, nigdy też wcześniej pozwani na dokumenty te się nie powoływali. Powódka dodała, że pozwani nigdy nie składali żadnych oświadczeń wobec powódki o dokonywanych kompensatach. (k. 215 – 216)

Na rozprawie 18 lutego 2016r. pozwani podnieśli zarzut braku legitymacji czynnej powódki albowiem w ich ocenie dokonała ona cesji wierzytelności w procesie na rzecz Banku (...), wywodząc to z faktur złożonych jako załącznik pozwu. (k. 271)

Powódka odniosła się do podniesionego zarzutu braku legitymacji procesowej w piśmie z 3 marca 2016r. wskazując, że zawarła w dniu 31 października 2012 roku umowę faktoringu pełnego ubezpieczonego z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W.. Powódka podkreśliła, że nie przedstawiała bankowi wystawianych T. D. (1) faktur, albowiem strony dokonywały wzajemnych rozliczeń przez potrącenia, a ostatnią fakturą wystawioną przez powódkę T. D. (1), jaka została przedstawiona w ramach umowy faktoringowej Bankowi (...) S.A. była faktura VAT numer (...) z dnia 20 marca 2013 roku na kwotę 53.288,70 złotych. Powódka wskazała również, że nigdy nie występowała do faktora z wnioskiem o finansowanie wierzytelności wynikających z faktur VAT (...) na kwotę 50.131,44 złotych z dnia 2 lutego 2015 roku oraz wierzytelności wynikających z faktury VAT nr (...) z dnia 16 lutego 2015 roku na kwotę 57.596,40 złotych. (k. 279-282)

Na rozprawach w dniu 2 czerwca 2016r. i 12 lipca 2016r. oraz w piśmie z 2 czerwca 2016r. powódka podała, że w toku egzekucji otrzymała wpłatę od pozwanych w kwocie 16.314,33 złotych co do prawomocnej już części dochodzonego roszczenia wynikającej z nakazu zapłaty z 18 maja 2015r. w kwocie 58.272,00 złotych.

W konsekwencji powódka uznała, że ta wpłata nie ma znaczenia dla sporu wyznaczonego zakresem zaskarżenia przez pozwanych w ramach wniesionych zarzutów i podtrzymała żądanie utrzymania w mocy nakazu zapłaty w zaskarżonej przez pozwanych części. (k. 322 i k. 324, k. 326-327)

Tak ukształtowane stanowiska stron nie uległy już zmianie do zakończenia procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powódka Wytwórnia (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. prowadzi przedsiębiorstwo w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym. Pozwany T. D. (1) prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej

Polskiej. Pozwany T. D. (1) prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) T. D. (1) w ramach której zajmuje się głównie sprzedażą hurtową pasz dla zwierząt. Pozwana M. D. jest małżonką pozwanego T. D. (1).

(dowód: wydruku z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego - k. 12- 13, wydruku z Centralnej Ewidencji i Informacja o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej – k. 14)

W dniu 3 października 2007 roku pozwany T. D. (1) zawarł umowę współpracy handlowej, na mocy której powódka zobowiązała się do dostarczania pozwanemu towarów na podstawie składanych przezeń zamówień, zaś pozwany zobowiązał się do zapłaty określonej ceny sprzedaży na podstawie wystawianych faktur VAT. Do przedmiotowej umowy pozwana M. D. złożyła oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaciąganie zobowiązań przez jej małżonka tj. pozwanego T. D. (1). Ponadto, jako zabezpieczenie wykonania przyszłych zobowiązań pozwany wystawił powódce weksel in blanco, który pozwana M. D. poręczyła. W dniu 2 lutego 2015 roku oraz w dniu 16 lutego 2015 roku pozwany zakupił u powódki towar za łączną kwotę 107.727,84 złotych.

(dowód : umowa współpracy handlowej – k. 244 -245, weksel in blanco – k. 38, oświadczenie małżonka kupującego – k. 246, faktury Vat numer: (...) (...) k. 15- 16 wraz z dowodem nadania i (...) (...) k. 20-21, wydanie magazynowe nr (...) / (...) k. 22, zeznania świadka Ł. W. – k. 321, zeznania przesłuchanej za stronę powodową prokurenta spółki (...) – k. 321-322)

Do 2014r. współpraca handlowa stron przebiegała prawidłowo . Powódka kupowała u pozwanych śrutę sojową, a należności z tego tytułu zostały w całości zapłacone pozwanym.

(dowód : zeznania świadka Ł. W. – k. 321, zeznania przesłuchanej za stronę powodową H. J. – k. 321-322)

W związku z dokonanymi transakcjami handlowymi powódka wystawiła pozwanemu następujące faktury VAT:

- (...) z dnia 02 lutego 2015 roku na kwotę 50.131,44 złotych,
- (...) z dnia 16 lutego 2015 roku na kwotę 57.596,40 złotych.

Jednocześnie faktura VAT numer (...) (...) (...) z dnia 02 lutego 2015 roku na kwotę 50.131,44 złotych została umniejszona o kwotę 168,64 złotych, fakturą kompensatą numer K. (...) /17.

(dowód: faktura Vat (...) (...) (...) z dowodem nadania- k. 15-17, dokument kompensaty nr K. (...) /17 z dowodem nadania– k. 18-19, faktura Vat (...) (...) (...) k. 20-21, wydanie magazynowe nr (...) (...) k. 22)

Rozliczenia stron w okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do 31 marca 2015 roku doprowadziły do stanu w którym wszystkie należności pozwanego wobec powódki zostały rozliczone. Stan wzajemnych należności stron na dzień 31 grudnia 2014 roku, na podstawie potwierdzeń sald sporządzonych przez powódkę i przesłanych pozwanemu T. D. (1) przedstawiał się następująco: należność firmy (...) wobec Wytwórni (...) Sp. z o.o. wynosiła 50.932,58 złotych wynikała z potwierdzenia salda z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 210 – (...). Kolejna należność Wytwórni (...) Sp. z o.o. wobec (...) wynosiła 50.002,43 złotych i wynikała z potwierdzenia salda z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 200 - (...), objęta fakturą (...) i została skompensowana w całości kompensatą z dnia 9 lutego 2015r. numer K. (...) /15. Należność firmy (...) istniejąca na dzień 31 grudnia 2014 roku wynikająca z faktury VAT numer (...) została przez powódkę uregulowana w całości przelewem bankowym z dnia 16 stycznia 2015 roku.

(dowód: potwierdzenie salda z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 210 - (...) oraz z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 200 (...) wraz z potwierdzeniem nadania w pocztowej księżce nadawczej – k. 219-221, polecenie przelewu z 16.01.2015r. – k. 229)

W okresie od 14 do 31 stycznia 2015 roku firma (...) wystawiła powódce następujące faktury VAT rozliczone we wskazany poniżej sposób , o numerach: (...) z dnia 14 stycznia 2015 roku na kwotę 50.455,83 złotych, która została zapłacona 14 stycznia 2015 roku przelewem na kwotę 50.455,83 złotych; (...) z dnia 14 stycznia 2015 roku na kwotę

50.336,64 złotych, która została zapłacona 14 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 50 336,64; (...)z dnia 16 stycznia 2015 roku na kwotę 52.362,82 złotych, która została zapłacona 19 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 52.362,82 złotych; (...)z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 54.031,44 złotych , która została zapłacona 20 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 54.031,44złotych; (...) z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 53.655,06 złotych, która została zapłacona 20 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 53.655,06 złotych; (...) z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 53.320,50 złotych, która została zapłacona 22.01.2015 przelewem bankowym w kwocie 53.320,50 złotych; (...) z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 56.749,74 złotych, która została w całości skompensowana kompensatą z dnia 09 lutego 2015 roku, która została wysłana do pozwanego w dniu 10 lutego 2015 roku; (...) z dnia 31 stycznia 2015 roku na kwotę 45.709,26 złotych, która została w całości skompensowana kompensatą z dnia 10 lutego 2015 roku, która została wysłana do pozwanego 11 lutego 2015 roku.

(dowód: potwierdzenie salda z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 210 - (...) oraz z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 200 (...) wraz z potwierdzeniem nadania w pocztowej książce nadawczej – k. 219-221, dokument kompensaty numer (...) z dnia 9 lutego 2015 roku wraz z potwierdzeniem nadania w pocztowej książce nadawczej – k. 222-223, dokument kompensaty numer (...) z dnia 10 lutego 2015 roku wraz z potwierdzeniem nadania w pocztowej książce nadawczej – k. 224-225, potwierdzenie salda z dnia 31 marca 2015 roku konto 210 - (...) k. 226, potwierdzenie salda z dnia 31marca 2015 roku konto 200 - (...) k. 227, potwierdzenie przelewu powoda na rachunek pozwanych z dnia 14 stycznia 2015 roku tytułem faktury VAT numer (...) oraz faktury VAT numer (...), na kwotę 100.792,47 złotych –k. 228, potwierdzenie przelewu z dnia 16 stycznia 2015 roku, tytułem faktury VAT numer (...) na kwotę 50.932,58 złotych- k. 229, potwierdzenie przelewu na rachunek pozwanych z dnia 19 stycznia 2015 roku, tytułem faktury VAT numer (...) na kwotę 52.362,82 złotych – k. 230, potwierdzenie przelewu na rachunek pozwanych z dnia 20 stycznia 2015 roku tytułem faktury VAT numer (...) oraz faktury VAT numer (...) na kwotę 107.686,50 złotych – k. 231, potwierdzenie przelewu na rachunek pozwanych z dnia 22 stycznia 2015 roku tytułem faktury VAT numer (...) na kwotę 53.320,50 złotych- k. 232)

Całkowite rozliczenie należności pozwanych wobec powódki stwierdzone zostało w potwierdzeniu salda z dnia 31 marca 2015 roku konto 210 - (...). Saldo to zostało pozwanemu T. D. (1) przesłane i nie było przez niego kwestionowane. Na dzień 31 grudnia 2014 roku powódce wobec pozwanego T. D. (1) przysługiwała należność w kwocie 50.002,43 złotych wynikająca z faktury VAT numer (...) z bilansu otwarcia na kwotę 50 002,43, która została skompensowana w całości dokumentem kompensaty z dnia 9 lutego 2015 roku numer (...). W okresie od stycznia do 31 marca 2015 roku Wytwórnia (...) Sp. z o.o. sprzedała pozwanemu T. D. (2) towar za łączną kwotę 208.958,57 złotych. Należność ta wynikała z następujących faktur VAT numer (...) z dnia 11 stycznia 2015 roku na kwotę 52.287,93 złotych, (...) (...) z dnia 02 lutego 2015 roku na kwotę 50.131,34 złotych (...) z dnia 16 lutego 2015 roku na kwotę 57.596,40 złotych, (...) z dnia 13 marca 2015 roku na kwotę 48 942,90 złotych. Należności wynikające ze wskazanych wyżej faktur rozliczone zostały jedynie częściowo, a rozliczenia to przedstawia się w niżej wskazany sposób: (...) (...) z dnia 12 stycznia 2015 roku na kwotę 52.287,93 złotych - została rozliczona w dwóch kompensatach K. (...) /15 na kwotę 6.747,31 złotych oraz K. (...) /17 na kwotę 45.540,62 złotych, (...) (...) z dnia 02 lutego 2015 na kwotę 50.131,34 złotych została rozliczona częściowo w kwocie 168,64 złotych kompensatą numer K. (...) /17, pozostała kwota z tej faktury tj. kwota 49.962,80 złotych pozostaje niezapłacona przez pozwanych, (...) (...) z dnia 16 lutego 2015 roku na kwotę 57.596,40 złotych pozostaje w dalszym ciągu nieuregulowana przez pozwanych w całości, (...) (...) z dnia 13 marca 2015 roku na kwotę 48.942,90 złotych - pozostała nieuregulowana przez pozwanych w całości. Wszystkie należności pozwanych wobec powódki zostały rozliczone przez nią w ramach dokonanych przez kompensat. Powódka zaliczała wpłaty pozwanych na należności najwcześniej wymagalne , w tym na należność z faktury Vat nr (...). Pozwany nie przedstawił nigdy powódce dokumentów wystawionych przez siebie w postaci potwierdzenia salda z dnia 31 maja 2015 roku oraz kompensaty numer (...) z dnia 31 marca 2015 roku , a także kompensaty numer (...) z dnia 31 marca 2015 roku.

(dowód: faktury Vat o numerach (...) –k. 59 verte, k. 60 , kompensata numer KOM/2015/03/0010 z dnia 31 marca 2015 roku – k. 73, kompensata numer (...) z dnia 31 marca 2015 roku- k. 74, faktury VAT: (...) (...) z dnia 13 marca 2015 roku –k. 247-248 wraz z potwierdzeniem nadania , wydanie magazynowe nr WM- (...) –k. 250, potwierdzenie salda

z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 210 - (...) oraz z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 200 (...) wraz z potwierdzeniem nadania w pocztowej książce nadawczej – k. 219-221, dokument kompensaty numer (...) z dnia 9 lutego 2015 roku wraz z potwierdzeniem nadania w pocztowej książce nadawczej – k. 222-223, dokument kompensaty numer (...) z dnia 10 lutego 2015 roku wraz z potwierdzeniem nadania w pocztowej książce nadawczej – k. 224-225, potwierdzenie salda z dnia 31 marca 2015 roku konto 210 - (...) k. 226, potwierdzenie salda z dnia 31 marca 2015 roku konto 200 - (...) k. 227, potwierdzenie przelewu powoda na rachunek pozwanych z dnia 14 stycznia 2015 roku tytułem faktury VAT numer (...) oraz faktury VAT numer (...), na kwotę 100.792,47 złotych –k. 228, potwierdzenie przelewu z dnia 16 stycznia 2015 roku, tytułem faktury VAT numer (...) na kwotę 50.932,58 złotych- k. 229, potwierdzenie przelewu na rachunek pozwanych z dnia 19 stycznia 2015 roku, tytułem faktury VAT numer (...) na kwotę 52.362,82 złotych – k. 230, potwierdzenie przelewu na rachunek pozwanych z dnia 20 stycznia 2015 roku tytułem faktury VAT numer (...) oraz faktury VAT numer (...) na kwotę 107.686,50 złotych – k. 231, potwierdzenie przelewu na rachunek pozwanych z dnia 22 stycznia 2015 roku tytułem faktury VAT numer (...) na kwotę 53.320,50 złotych- k. 232)

Ostatecznie zatem na dzień 31 marca 2015 roku zadłużenie pozwanych względem powódki z tytułu należności głównej opiewało na kwotę 156.502,10 złotych, co zostało stwierdzone saldem z dnia 31 marca 2015 roku, konto 200 - (...). Należność ta wynikała z następujących faktur VAT: (...) (...) z dnia 02 lutego 2015 roku na kwotę 50.131,34 złotych, (...) (...) z dnia 16 lutego 2015 roku na kwotę 57.596,40 złotych, (...) (...) z dnia 13 marca 2015 roku na kwotę 48 942,90 złotych.

(dowód: zeznania świadka A. S. – k. 305 – 306, potwierdzenie salda z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 210 - (...) oraz z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 200 (...) wraz z potwierdzeniem nadania w pocztowej książce nadawczej – k. 219-221, dokument kompensaty numer (...) z dnia 9 lutego 2015 roku wraz z potwierdzeniem nadania w pocztowej książce nadawczej – k. 222-223, dokument kompensaty numer (...) z dnia 10 lutego 2015 roku wraz z potwierdzeniem nadania w pocztowej książce nadawczej – k. 224-225, potwierdzenie salda z dnia 31 marca 2015 roku konto 210 - (...) k. 226, potwierdzenie salda z dnia 31 marca 2015 roku konto 200 - (...) k. 227, potwierdzenie przelewu powoda na rachunek pozwanych z dnia 14 stycznia 2015 roku tytułem faktury VAT numer (...) oraz faktury VAT numer (...), na kwotę 100.792,47 złotych –k. 228, potwierdzenie przelewu z dnia 16 stycznia 2015 roku, tytułem faktury VAT numer (...) na kwotę 50.932,58 złotych- k. 229, potwierdzenie przelewu na rachunek pozwanych z dnia 19 stycznia 2015 roku, tytułem faktury VAT numer (...) na kwotę 52.362,82 złotych – k. 230, potwierdzenie przelewu na rachunek pozwanych z dnia 20 stycznia 2015 roku tytułem faktury VAT numer (...) oraz faktury VAT numer (...) na kwotę 107.686,50 złotych – k. 231, potwierdzenie przelewu na rachunek pozwanych z dnia 22 stycznia 2015 roku tytułem faktury VAT numer (...) na kwotę 53.320,50 złotych- k. 232)

Pismem z dnia 14 kwietnia 2015 roku powódka poinformowała pozwanych o stanie ich zadłużenia, wzywając jednocześnie do jego uregulowania, pod rygorem wypełnienia wystawionego weksla. Wezwania te okazały się bezskuteczne.

W związku z powyższym w dniu 22 kwietnia 2015 roku powódka wypełniła weksel na kwotę 108.184,01 złotych, wskazując termin jego płatności na dzień 29 kwietnia 2015 roku w miejscowości K., przy ulicy (...). Jednocześnie powódka wezwała pozwanych do wykupu weksla w zakreślonym w wekslu terminie. Należność z faktury VAT numer (...) na chwilę wypełnienia weksla nie była jeszcze wymagalna, stąd powódka wypełniając weksel in blanco nie ujęła tej należności w jego treści. Należność ta dochodzona była skutecznie przez powódkę w odrębnym prawomocnie już zakończonym postępowaniu upominawczym przed Sądem Rejonowym w Lesznie.

(dowód: pismo powódki z 14.04.2015r. wraz z dowodami nadania – k. 26- 30, pismo powódki z 22.04.2015r. wraz z dowodem nadania – k. 32-37 weksel in blanco – k. 38, k. 41 kopia pozwu wraz z załącznikami oraz wraz z potwierdzeniem nadania listem poleconym wywiezionego przeciwko T. D. (1) w dniu 7 maja 2015 roku – k. 233-240, kopia nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Lesznie z 21 maja 2015 roku w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt: (...) wydanego w sprawie z powództwa Wytwórni (...) Sp. z o.o. przeciwko T. D. (1) wraz z klauzulą wykonalności tegoż Sądu z dnia 15 lipca 2015 roku – k. 257-258)

Powódka zawarła w dniu 31 października 2012 roku umowę faktoringu pełnego ubezpieczonego z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W.. Integralną część umowy stanowił Regulamin Usług (...). T. D. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) został zgłoszony do przedmiotowej umowy faktoringowej jako jeden z jej kontrahentów. W okresie od dnia 15 lutego 2013 roku do dnia 20 marca 2013 roku Wytwórnia (...) Sp. z o.o., zwróciła się do (...) Banku (...) S.A. o finansowanie wierzytelności powstałych w związku z wystawianym w tym okresie T. D. (1) fakturami VAT. W dniu 16 września 2014 roku (...) BANK (...) S.A. poinformował powoda, o podjęciu decyzji o wykreśleniu kontrahenta T. D. (1) z listy kontrahentów zgłoszonych do umowy faktoringowej. Zgodnie z § 5 Regulaminu Usług (...) stanowiących załącznik do umowy faktoringowej z dnia 31 października 2012 roku, (...) Bank (...) S.A. mógł jednostronnie dokonywać zmian Listy Kontrahentów powódki objętych tą umową. Jednocześnie zmiana Listy Kontrahentów następowała poprzez dokonanie przez Bank (...) S.A. zmiany w systemie, co nie wymagało zawarcia aneksu do umowy. Zmiana Listy Kontrahentów objętych umową faktoringową dokonana przez faktora w dniu 16 września 2014 roku nigdy nie była przez powódkę kwestionowana. Powódka już wcześniej nie przedstawiała bankowi wystawianych T. D. (1) faktur, albowiem strony dokonywały wzajemnych rozliczeń przez potrącenia. Między innymi ta okoliczność była powodem wyłączenia tego kontrahenta przez bank z Listy Kontrahentów powódki objętych umową factoringową.

(dowód: umowa faktoringu z dnia 30 października 2012 roku – k. 283, Regulamin Usług (...) (RUF)- k. 285, lista Kontrahentów z dnia 20 listopada 2012 roku – k. 290, wydruk z systemu (...) - k. 291, faktura Vat numer (...) wraz z poświadczonym za zgodność z oryginałem wnioskiem o finansowanie wierzytelności nr (...) w ramach umowy nr (...) z dnia 20 marca 2015 roku – k. 292 i k. 294-295, wiadomości email z dnia 16 września 2014 roku – k. 296, lista kontrahentów z dnia 16 września 2014 roku – k. 297, wiadomości email z dnia 3 marca 2016 roku - k. 299, poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia porozumienia z dnia 23 września 2015 roku co do rozwiązania przez powódkę oraz Bank (...) S.A. umowy faktoringowej nr (...) - k. 300)

Ostatnią fakturą wystawioną przez powódkę T. D. (1), jaka została przedstawiona w ramach umowy faktoringowej Bankowi (...) S.A. była faktura VAT numer (...) z dnia 20 marca 2013 roku na kwotę 53.288,70 złotych. Faktura ta została przestawiona bankowi pismem z dnia 20 marca 2013 roku wraz z wnioskiem o finansowanie wierzytelności nr (...) złożonym zgodnie z procedurą przewidzianą umową faktoringową. Wystawiając w dniu 2 lutego 2015 roku fakturę VAT (...) na kwotę 50.131,44 złotych oraz z fakturę VAT nr (...) z dnia 16 lutego 2015 roku na kwotę 57.596,40 złotych omyłkowo uściła stempel informujący wyłączonego już w tamtym okresie z listy kontrahentów zgłoszonych do umowy faktoringu, T. D. (1) o przelewie wierzytelności na rzecz Banku (...) S.A. Powódka nigdy nie występowала do faktora z wnioskiem o finansowanie wierzytelności wynikających z faktur VAT (...) na kwotę 50.131,44 złotych z dnia 2 lutego 2015 roku oraz wierzytelności wynikających z faktury VAT nr (...) z dnia 16 lutego 2015 roku na kwotę 57.596,40 złotych.

(dowód: zeznania świadka A. S. – k. 305 – 306, zeznania świadka S. M. – k. 320-321)

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie przywołanych dowodów.

Sąd uznał zeznania przesłuchanej **za stronę powodową – jako prokurenta powodowej spółki- (...)** albowiem dowód z przesłuchania stron z powodu nieusprawiedliwionego niestawienia pozwanych został ograniczony przez Sąd do przesłuchania tylko organu powódki (k. 321) oraz **świadków S. M. , Ł. W., A. S.** jako w pełni wiarygodne albowiem były spójne, logiczne a nadto korespondowały z pozostałym uznanym przez Sąd materiałem dowodowym sprawy zwłaszcza z dowodami dokumentów rachunków obrazujących rozliczenia stron w tym przede wszystkim fakturami Vat, potwierdzeniami okresowymi sald rozliczeniowych.

Sąd dał wiarę powołanym wyżej **dokumentom** oraz ich odpisom i kserokopiom, albowiem nie były przez strony kwestionowane, jak również nie budziły wątpliwości sądu co do ich prawdziwości i autentyczności. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. **dokumenty urzędowe**, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w świetle art. 245 k.p.c. **dokument prywatny** stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Sąd nie widział potrzeby przeprowadzenia dowodów z urzędu. Strony bowiem były reprezentowane przez fachowych i profesjonalnych pełnomocników. Innymi słowy Sąd oparł się jedynie na materiale dowodowym zaofiarowanym przez strony. Jest to zgodne z obowiązującą zasadą kontryktoryjności.

Sąd zważył, co następuje:

Tytułem wstępu należy zauważyć, że w wyniku częściowego zaskarżenia zarzutami przez pozwanych nakazu zapłaty z dnia 18 maja 2015r. zyskał on walor prawomocności co do kwoty 58.272,00 złotych. A zatem spór dotyczył pozostałej zaskarżonej przez pozwanych kwoty objętej nakazem zapłaty tzn. 49.912,01 złotych.

W pierwszej kolejności należało omówić podniesiony przez pozwanych zarzut braku legitymacji procesowej powódki, który okazał się nieskuteczny wobec czego należało uznać, że powódka posiada legitymację czynną w tej sprawie w celu dochodzenia roszczeń objętych pozwem z dnia 30 kwietnia 2015 roku.

Jak wynikało z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego sprawa powódka zawarła w dniu 31 października 2012 roku umowę faktoringu pełnego ubezpieczonego z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W., a pozwany T. D. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) został zgłoszony do przedmiotowej umowy faktoringowej jako jeden z jej kontrahentów. Co prawda w okresie od dnia 15 lutego 2013 roku do dnia 20 marca 2013 roku Wytwórnia (...) Sp. z o.o., zwróciła się do (...) Banku (...) S.A. o finansowanie wierzytelności powstałych w związku z wystawianym w tym okresie T. D. (1) fakturami VAT lecz w dniu 16 września 2014 roku (...) BANK (...) S.A. poinformował powoda, o podjęciu decyzji o wykreśleniu Kontrahenta T. D. (1) z listy Kontrahentów zgłoszonych do umowy faktoringowej.

Powódka przed datą wykreślenia jej kontrahenta przez faktora nie przedstawiała bankowi wystawianych T. D. (1) faktur, albowiem strony dokonywały wzajemnych rozliczeń przez potrącenia, co było między innymi powodem wyłączenia tego kontrahenta przez bank z Listy Kontrahentów powódki objętych umową factoringową.

Warto podkreślić, że ostatnią faktura wystawioną przez powódkę T. D. (1), jaka została przedstawiona w ramach umowy faktoringowej Bankowi (...) S.A. była faktura VAT numer (...) z dnia 20 marca 2013 roku na kwotę 53.288,70 złotych. Faktura ta została przestawiona bankowi pismem z dnia 20 marca 2013 roku wraz z wnioskiem o finansowanie wierzytelności nr (...) złożonym zgodnie z procedurą przewidzianą umową faktoringową.

Najistotniejszym jest jednak to, że powódka wystawiając w dniu 2 lutego 2015 roku fakturę VAT (...) na kwotę 50.131,44 złotych oraz z fakturę VAT nr (...) z dnia 16 lutego 2015 roku na kwotę 57.596,40 złotych tylko z powodu omyłkowego działania uściła stempel informujący wyłączonego już w tamtym okresie z listy kontrahentów zgłoszonych do umowy faktoringu, pozwanego T. D. (1) o przelewie wierzytelności na rzecz Banku (...) S.A., o czym wiarygodnie zeznała świadek A. S. (vide k. 306).

W konsekwencji skoro nie doszło zapłaty w ramach stosunku faktoringowego przez faktora należności (faktur) o odroczonym terminie płatności, wystawionych przez faktora (powódkę) dla jej kontrahenta (tu o pozwanym T. D.) to nie może ulegać wątpliwości, że powódka posiadała legitymację procesową czynną w tym postępowaniu. Marginalnie dodać można co do podnoszonej przez pozwanych cesji, iż nie miała ona znaczenia dla legitymacji procesowej powoda. Do cesji wierzytelności z papieru wartościowego na okaziciela konieczne jest wydanie tego papieru wartościowego nabywcy wierzytelności, co jednak w tym przypadku nie nastąpiło. Przeniesienie w drodze przelewu samej wierzytelności związanej z dokumentem na okaziciela bez wydania tego dokumentu należy uznać za niedopuszczalne, gdyż taka sytuacja doprowadza do „ obciążenia dłużnika obowiązkiem zapłaty tej samej należności dwóm wierzycielom, mimo braku indosu weksla” (wyrok SN z 6.12.12r. III CSK 86/12).

	W ramach obrony procesowej wyznaczonej wniesionymi zarzutami od nakazu zapłaty pozwani nie formułowali zarzutów wekslowych i skoncentrowali się na zarzutach
--	--

opartych na stosunku podstawowym podważając w dalszej konsekwencji rozmiar zobowiązania wekslowego (art. 10 ustawy z 1936 r. - Prawo wekslowe). Sytuacja ta (właściwa dla sporów toczących się po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla w postępowaniu nakazowym) określana jest w orzecznictwie, jako "przeniesienie sporu z płaszczyzny stosunku wekslowego na płaszczyznę stosunku prawa cywilnego".

Należy przy tym podkreślić, że owo "przeniesienie" nie skutkuje zmianą podstawy sporu - ze stosunku prawa wekslowego na stosunek prawa cywilnego. Odwołanie się w zarzutach od nakazu zapłaty do stosunku podstawowego prowadzi jedynie do uwzględnienia tego stosunku w ramach oceny zasadności dochodzonego roszczenia wekslowego. Nadal więc przedmiotem sporu jest roszczenie wekslowe, z tą tylko różnicą, że przy uwzględnieniu również stosunku podstawowego.

Należało, dla oceny wzajemnych zobowiązań powódki i pozwanego T. D. (1) stosować odpowiednio przepisy o umowie dostawy, w szczególności art. 605 k.c. stanowiący, że przez umowę dostawy dostawca zobowiązuje się do wytworzenia rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku oraz do ich dostarczenia częściami albo okresowo, a odbiorca zobowiązuje się do odebrania rzeczy i do zapłacenia ceny. Solidarna odpowiedzialność pozwanej M. D. wynikała natomiast z dyspozycji przepisu art. 47 Ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe stanowiącego, że ten kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie. M. D. była zatem poręczycielem wekslowym odpowiedzialnym solidarnie z wystawcą weksla pozwanym T. D. (2). (vide k. 38 verte)

W tym zakresie pozwani w zarzutach powołali się zarzut potrącenia kwoty 49 912,01 zł z należnościami powódki, który okazał się jednak nieskuteczny.

Czynność prawna potrącenia jest zdarzeniem prawnym, którego skutkiem, niezależnym od woli uprawnionego do wierzytelności objętej potrąceniem, jest umorzenie się obydwu wierzytelności do wysokości wierzytelności niższej (art. 498 § 2 k.c.), ze skutkiem czasowym określonym w art. 499 zdanie drugie k.c., tj. od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe.

Z zebranego materiału dowodowego sprawy wynika, że wierzytelności wynikające z faktur VAT numer (...) na które powoływali się pozwani zostały już rozliczone przez powódkę .

W tym miejscu należy podkreślić, że pozwani nigdy nie składali żadnych oświadczeń wobec powódki o dokonywanych kompensatach. To powódka, która posiadała wymagalne należności wobec pozwanego T. D. (1), rozliczała dostarczony przez niego towar poprzez kompensatę wzajemnych zobowiązań składając w tym zakresie pozwanemu, stosowne oświadczenie oraz przysyłając jemu do potwierdzenia kolejne salda.

Analizując zasadność podniesionego zarzutu potrącenia Sąd przeanalizował wzajemne rozliczenia stron na podstawie zebranego materiału dowodowego sprawy – w pierwszej kolejności z okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do 31 marca 2015 roku i doszedł do wniosku, że wszystkie należności pozwanego wobec powódki zostały rozliczone.

Należy wskazać, że stan wzajemnych należności stron na dzień 31 grudnia 2014 roku, jak wynikało z potwierdzeń sald sporządzonych przez powódkę i przesłanych pozwanemu T. D. (1) prowadził do wniosku, że pozwany posiadał dwie należności wobec powódki : Pierwsza z nich wynosiła 50.932,58 złotych i wynikała z potwierdzenia salda z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 210 – (...) i faktury Vat FV 14/12- (...), która została zapłacona przez powódkę w całości przelewem bankowym z dnia 16 stycznia 2015r. Natomiast druga z nich wynosiła 50.002,43 złotych i jej wysokość obrazuje potwierdzenie salda z dnia 31 grudnia 2014 roku konto 200 – (...) objęta fakturą (...) i została skompensowana w całości kompensatą z dnia 9 lutego 2015r. numer K. (...)/15 .

Przechodząc dalej w okresie od 14 do 31 stycznia 2015 roku firma (...) wystawiła powódce następujące faktury VAT tj. (...) z dnia 14 stycznia 2015 roku na kwotę 50.455,83 złotych- zapłacona 14 stycznia 2015 roku przelewem na kwotę 50.455,83 złotych, (...) z dnia 14 stycznia 2015 roku na kwotę 50.336,64 złotych - zapłacona 14 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 50 336,64, (...) z dnia 16 stycznia 2015 roku na kwotę 52.362,82 złotych - zapłacona 19 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 52.362,82 złotych, (...)z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 54.031,44 złotych - zapłacona 20 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 54.031,44złotych,(...) z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 53.655,06 złotych - zapłacona 20 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 53.655,06 złotych, (...)z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 53.320,50 złotych - zapłacona 22.01.2015 przelewem bankowym w kwocie 53.320,50 złotych, (...) z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 56.749,74 złotych - została w całości skompensowana kompensatą z dnia 09 lutego 2015 roku, która została wysłana do pozwanego w dniu 10 lutego 2015 roku, (...) z dnia 31 stycznia 2015 roku na kwotę 45.709,26 złotych została w całości skompensowana kompensatą z dnia 10 lutego 2015 roku, która została wysłana do pozwanego 11 lutego 2015 roku, (...) z dnia 14 stycznia 2015 roku na kwotę 50.336,64 złotych - została zapłacona 14 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 50 336,64, (...) z dnia 16 stycznia 2015 roku na kwotę 52.362,82 złotych - została zapłacona 19 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 52.362,82 złotych, (...)z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 54.031,44 złotych - zapłacona 20 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 54.031,44złotych, (...) z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 53.655,06 złotych - zapłacona 20 stycznia 2015 roku przelewem w kwocie 53.655,06 złotych, (...) z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 53.320,50 złotych - zapłacona 22.01.2015 przelewem bankowym w kwocie 53.320,50 złotych, (...) z dnia 20 stycznia 2015 roku na kwotę 56.749,74 złotych - w całości skompensowana kompensatą z dnia 09 lutego 2015 roku, która została wysłana do pozwanego w dniu 10 lutego 2015 roku, (...) z dnia 31 stycznia 2015 roku na kwotę 45.709,26 złotych została w całości skompensowana kompensatą z dnia 10 lutego 2015 roku, która została wysłana do pozwanego 11 lutego 2015 roku.

Całkowite rozliczenie należności firmy pozwanej wobec powódki stwierdzone zostało w potwierdzeniu salda z dnia 31 marca 2015 roku konto 210 - (...). Saldo to zostało pozwanemu T. D. (1) przesłane i nie było przez niego kwestionowane.

Jak wskazano wcześniej na dzień 31 grudnia 2014 roku powódce wobec pozwanego T. D. (1) przysługiwała należność w kwocie 50.002,43 złotych wynikająca z faktury VAT numer (...) z bilansu otwarcia na kwotę 50 002,43, która została skompensowana w całości kompensata z dnia 9 lutego 2015 roku numer K. (...)/15.

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2015 roku Wytwórnia (...) Sp. z o.o. sprzedawała pozwanemu T. D. (2) towar za łączną kwotę 208.958,57 złotych, którą pozwany określił niesłusznie na kwotę 208. 958, 67 złotych .

Jak ustalił Sąd Okręgowy należność ta wynikała z następujących faktur VAT numer : (...) (...) z dnia 11 stycznia 2015 roku na kwotę 52.287,93 złotych, została rozliczona w dwóch kompensatach (...)na kwotę 6.747,31 złotych oraz (...)na kwotę 45.540,62 złotych, (...) (...) z dnia 02 lutego 2015 roku na kwotę 50.131,34 złotych, została rozliczona częściowo w kwocie 168,64 złotych kompensatą numer K. (...) /17, pozostała kwota z tej faktury tj. kwota 49.962,80 złotych pozostaje w dalszym ciągu do zapłaty przez pozwanych, (...) (...) z dnia 16 lutego 2015 roku na kwotę 57.596,40 złotych, w dalszym ciągu nieuregulowana przez pozwanych w całości, (...) (...) z dnia 13 marca 2015 roku na kwotę 48 942,90 złotych, którą powódka dochodziła w postępowaniu sądowym przed Sądem Rejonowym w Lesznie, zakończonym wydaniem prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 21 maja 2015r. (k. 217)

Ostatecznie zatem na dzień 31 marca 2015 roku powódka posiadała względem pozwanych wymagalne należności głównej kwotę 156.502,10 złotych, co zostało stwierdzone saldem z dnia 31 marca 2015 roku konto 200 - (...). Należność ta wynikała z następujących faktur VAT: (...) z dnia 02 lutego 2015 roku na kwotę 50.131,34 złotych, (...) (...) z dnia 16 lutego 2015 roku na kwotę 57.596,40 złotych, (...) (...) z dnia 13 marca 2015 roku na kwotę 48 942,90 złotych, przy czym jak mowa była wcześniej powódka należności wynikającej z ostatniej z wymienionych faktur dochodziła przed Sądem Rejonowym w Lesznie. A zatem należności wynikające z dwóch niezapłaconych przez pozwanych faktur tj. (...) (...) z dnia 02 lutego 2015 roku na kwotę 50.131,34 złotych, pomniejszonej fakturą kompensatą numer (...) wynoszącej 49.962,80 złotych i FS-464/15/ (...) z dnia 16 lutego 2015 roku opiewającej na kwotę 57.596,40 złotych dawały łącznie kwotę 107.559,20 złotych .

Tak jak Sąd zaznaczył to wcześniej należności na których opierał zarzut potrącenia (k. 57) wynikające z faktur wystawionych przez pozwanego T. D. zostały już wcześniej rozliczone, potrącone przez powódkę z jej wierzytelnościami przysługującymi względem pozwanego.

Otóż, należność o numerze (...)z dnia 20 stycznia 2015 roku opiewająca kwotę 56.749,74 złotych, została w całości skompensowana kompensatą z dnia 09 lutego 2015 roku (k. 222), która została wysłana do pozwanego w dniu 10 lutego 2015 roku, a należność z faktury o numerze (...) z dnia 31 stycznia 2015 roku na kwotę 45.709,26 złotych została w całości skompensowana kompensatą z dnia 10 lutego 2015 roku, która została wysłana do pozwanego 11 lutego 2015 roku (k. 224).

Nie można także stracić z pola widzenia faktu, że potrącane były przez powódkę należności najwcześniej wymagalne , w tym na należność wynikającą z faktury VAT nr (...), opiewającą na kwotę 50.002,43 złotych, objętej potwierdzeniem salda z 31 grudnia 2014r. , którą pozwani całkowicie pominęli wykazując zarzut potrącenia .

Nie może zatem budzić wątpliwości, że pozwanym nie przysługiwała już w chwili składania zarzutu potrącenia wymagalna wierzytelność (art. 498§1 k.c.), bowiem została ona już wcześniej rozliczona przez powódkę.

Wskazana kwota 107.559,20 złotych powiększona o sumę skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w łącznej kwocie 624,81 liczonych od kwot objętych dwoma wymienionymi wcześniej fakturami za okres od dnia następnego po wyznaczonym terminie płatności (20.03. i 3.04.2015r. – k. 23-24) do dnia wypełnienia weksla co nastąpiło w dniu 22 kwietnia 2015r. dawało łącznie kwotę dochodzoną przez powódkę pozwem tj. 108.184,01 złotych i zasądzoną na rzecz powódki od pozwanych w zaskarżonym częściowo nakazie zapłaty (k.43).

Nie zmieniał oceny Sądu o zasadności żądania pozwu fakt, iż powódka w ramach prowadzonej egzekucji na podstawie częściowo prawomocnego nakazu zapłaty wydanym w tym postępowaniu tj. w zakresie kwoty 58.272,00 złotych wyegzekwowała kwotę 16.314,33 złotych (vide k. 324), gdyż dotyczyła spłaty prawomocnej części dochodzonego roszczenia, nie objętej z istoty zakresem zaskarżenia przez pozwanych.

Ubocznie należy wskazać, że o odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd orzekł w nakazie zapłaty zgodnie z art. 481§1 k.c. i 455 k.c. i przyjął, że odsetki od zasądzonej należności głównej należą się powódcie od dnia 5 maja 2015r. tj. od dnia następnego po dniu wniesieniu pozwu, co miało miejsce w dniu 4 maja 2015r. (k.1)

W konsekwencji zarzut potrącenia należało uznać za niezasadny i tym samym Sąd utrzymał na podstawie art. 496 k.p.c. w mocy nakaz zapłaty z 18 maja 2015r. w zaskarżonej przez pozwanych części.

/- / Hanna Flisikowska